

POSUDEK MAGISTERSKÉ PRÁCE

Monika Benešová:

Policejní mise Evropské unie jako součást zvládnání krizí civilního charakteru

Autorka si pro svůj výzkum vybrala jedno z mimořádně zajímavých témat současných mezinárodních vztahů – otázku zahraničních misí realizovaných v rámci Evropské bezpečnostní a obranné politiky. Aktuálnost tématu dokazuje fakt, že od zřízení první takové operace v roce 2003 jsou prakticky každým rokem vysílány nové operace, z nichž několik v současné době stále probíhá. Monika Benešová se ze spektra unijních operací zaměřila na jeden z jejich typů – policejní mise.

Po rozboru klíčových pojmů (krizový management, reforma bezpečnostního sektoru atd.) se autorka nejprve věnuje detailnímu popisu policejních misí z hlediska jejich vývoje, vymezení, postavení v systému vnějších vztahů EU, institucionálního zajištění, plánování a financování. Tato část práce tvoří nezbytné informační východisko, na jehož základě diplomantka zkoumá efektivitu čtyř vybraných policejních misí (v Bosně a Hercegovině, v Demokratické republice Kongo, na palestinských územích a v Afghánistánu). Jejím cílem je ověřit výchozí hypotézu, že „čím vyšší je socio-ekonomický status dané země, tím jednodušší je pro EU dosáhnout úspěšného naplnění mandátu policejní mise“ (s. 13).

Práci jako celek považuji za mimořádně povedenou. Její struktura je logická, a to na všech úrovních textu. Informace jsou podávány přehlednou formou, s důrazem na přesnost a výstižnost. Ovšem za hlavní přínos práce považuji formulaci a ověření výše uvedené hypotézy: ta pozvedá text z úrovně pouhého empirického rozboru do pozice v pravém slova smyslu výzkumné, analytické práce. Analytické schopnosti autorky dosvědčují i konkrétní postřehy, např. závěr, že hlavním problémem EBOP není konsensuální rozhodování, ale spíše proces financování a vytváření expedičních sil (s. 49), nebo poznámka o vztahu bezpečnosti a obchodu, resp. o nedostatečném ekonomickém zájmu o Kongo ze strany Evropy, což v důsledku vede k jejímu vytlačování ze strany např. Číny (s. 86).

Oceňuji i schopnost autorky formulovat svou hypotézu i odpověď na ni jednoznačným způsobem. Tomu přispívá i volba faktorů, jejichž zkoumáním je platnost hypotézy ověřována a jejichž výběr je dobře zdůvodněn (kap. 2.1). Prostřednictvím těchto faktorů navíc autorka do svého výzkumu umně zapojila etablované databáze dlouhodobě vytvářené subjekty typu Freedom House nebo Transparency International, což považuji za další z pozitiv práce.

Jediná věcná připomínka – spíše ale podnět k diskusi – se týká právě metodiky výběru relevantních faktorů. Není pochyb o tom, že zvolené proměnné jsou pro danou problematiku důležité; otázkou je, zda nebyly opomenuty některé další klíčové aspekty. V první řadě jde o vymezení mandátu hodnocených misí: z práce vyplývá, že jej autorka považuje za konstantní proměnnou, což ovšem nemusí být pravda (a autorka sama něco podobného v závěru na s. 116 naznačuje). Dále by bylo možné uvažovat o některých dalších faktorech, jako je poměr velikosti mise k počtu

obyvatel/příslušníků policejního sboru dané hostitelské země nebo doba působení operace. Obě tyto skutečnosti jsou lehce kvantifikovatelné a jejich posouzení by mohlo (ale samozřejmě nemuselo) přinést další zajímavé poznatky. Jak jsem naznačil, nezařazení těchto nebo jiných faktorů nepovažuji za chybu, ale domnívám se, že by autorka měla během ústní obhajoby upřesnit postup při výběru těch proměnných, jimiž se v práci zabývá.

Pokud jde o formální aspekty práce, musím ocenit jazyk, jímž je práce napsána – je dostatečně přesný i výstižný a navíc plastický, což autorce umožňuje živě vylíčit konkrétní události a situaci v zemích, kde policejní mise EU působí. Tento dynamický popis, dobře využívající ilustračních detailů, je možný mimo jiné díky značnému množství použitých pramenů, na něž autorka v textu příslušným způsobem odkazuje.

Musím také pochválit hned první odstavec celé práce, který je obsahově i z hlediska své struktury ideálním vstupem do zkoumané problematiky a bylo by možné jej použít jako vzorový příklad. Nutno říci, že čtenáře následně poněkud zarazí krkolomné formulace typu „vojenská síla sama o sobě jakkoliv masivní nemůže vyřešit komplex politických a lidských problémů“ (s. 11), nebo „koncept, který byl teprve nedávno přidán do politických slovníků“ (s. 12), naštěstí se však ukáže, že jde jen o výjimky potvrzující pravidlo. Dále je totiž text až na některé nepřesně umístěné nebo chybějící čárky ve větách a občasné ‚úlety‘ („zabytí“ na s. 86) prakticky prost gramatických chyb a stylistických nedostatků. (Jen osobní poznámka: používání *pluralu maiesticus* považuji v odborných textech, zejména studentských, za poněkud přepjaté – přeci jen nejde o panovnický výnos.) Práce také obsahuje všechny požadované formální náležitosti a text je vhodně doplněn několika přílohami.

Z výše řečeného logicky vyplývá, že posuzovanou práci **doporučuji k obhajobě** a navrhuji ji hodnotit jako **výbornou**. Domnívám se také, že autorka by měla uvažovat o publikaci závěrů, k nimž ve druhé části práce dospěla, v odborném tisku.

V Šanghaji dne 15. 6. 2009